

GEW neu

מכתב גלוי

אל היו"ר וחברי האיגוד המקצועי חינוך ומדע - להלן: אמח"מ

אסור שהאח"מ יחזיק ברכוש שברית המורים הנאצית קיבל דרך האריזציה ואשר הושג אחרי 1945 במרמה.

מה שאז היה חוקי לא עלול להיות היום לא מוצדק?

לזכרו של דר. קרל ברוציק

בעיות רבות עומדות לפני האמח"מ היום: להאבק כנגד ההידרדרות המתמדת של מצב מוסדות הלימוד הגבוהים, בתי הספר ומוסדות חינוך אחרים. לצד ההתמודדויות הפוליטיות האקטואליות מחויב האמח"מ לעסוק ולנקוט עמדה בעניין תקופת הנאציתם ולא להוציא מכך את תפקיד המורים במשך תקופת הנאציתם ומיד לאחריה.

זה קורה בהרבה יוזמות אזוריות ועל-אזוריות. אע"פ שלמראית עיני האמח"מ, שנוסד אחרי 1945, התעסק כביכול בדה-נאציפיקציה למעשה הוא תמך בחידוש הנאציזם בבתי ספר ובמוסדות חינוך גבוהים: האמח"מ, בעיקר בשנות החמישים עסק יותר בתמיכה במורים שפוטרו כדי לאפשר להם לשוב למעמד עובדי מדינה.

בשני העשורים שלאחר 1945 כמעט ולא ניסו לבדוק ביסודיות את מעשי העסקנים של ברית המורים הנאצית, אשר היו שוב בעמדות חשובות באמח"מ (ראה מכתב גלוי מ-1998, נספח 1) המצב השתנה במידת מה בשלושת העשורים האחרונים: בדיקות מקומיות בערים, כפרים ובתי ספר בודדים ע"י חברי אמח"מ ולעתים קרובות גם על ידי תלמידות ותלמידים, תרמו רבות לכך שתפקיד המורים בתקופת הנאציזם נבדק, שתועדו האינדוקטרינציה האנטי-שמית, צבאית, לאומנית-גרמנית ונאציסטית בחיי היום-יום. זה קרה גם בערים גדולות דוגמת ברלין, פרנקפורט, קלן וכו' וגם בהמבורג. בתדמה נודע כעת לציבוריות בגרמניה (ראה מאמר ב'פרנקפורטר רונדשאו' מיום 28.4.07) שהועדה הכי גבוהה של האמח"מ בהמבורג, אסיפת נציגי המורים הארצית, לאחר הצבעה (שתוצאתה הייתה 57 כנגד 50 ונמנעות אחת) החליטה הועדה:

- לאחר השערוריה שנתגלתה על ידי חברי אמח"מ בהמבורג של האריזציה של בית על ידי מחיר קניה נמוך בהרבה [מערכו] שברית המורים הנאצית יכלה להשיג בגלל הטרור האנטי-שמי בשנת 1935.
- ולאחר גלוי השערוריה, האמח"מ בתחילת שנות החמישים השיגה בית זה אצל בנות הברית בשיטות רמייה (בסיוע "מומחי שמאות" שהיו נאצים בתפקיד בכיר);

ששתי השערוריות אינן שערוריות ושהאמח"מ רוצה להחזיק בבית זה שערכו כמיליון יורו והכנסות משכ"ד שם כ 150,000 יורו מדי שנה.

בכל אופן, חמישים נציגים הצביעו נגד, אבל חמישים ושבעה השיגו החלטה שערורייתית. החלטה זו לוותה בטענות איומות, שהן אנטי-מדעיות, אנטי-שמיות ומסלפות היסטוריה:

1. כבר בשנת 2006 טען אדם כאילו "מומחה" בעתון האמח"מ של המבורג בהקשר למניעי המכירה של שותפות היורשים היהודית:

"האם חששו מאריזציה בכוח או ביקשו להגר בגלל המדיניות הנאצית? אין לכך רמז, ולהיפך (כך!):

אחד הבעלים הקודמים רכש מחדש במועד יותר מאוחר נדל"ן, חלק מזה גם בהמבורג. לגבי אדם נוסף הוכח שרק בשנת 1937 החליט להגר. שני אנשים נוספים משותפות הירושה עברו לאחר המכירה לדירה חדשה נוחה ליד [נהר] האלסטר, וזה לא מצביע על הגירה מתוכננת. (hlz Hamburg, כתב העת של אמח"מ המבורג מס. 5/06)

צינויות תיאור זה היא בלתי נסבלת: מה טוב היה ליהודים אלה בהמבורג לאחר 1933, "דירה נוחה", סחר ומכר. העמדה המובעת בשורות אלה מונעת מסגרת מענה ענייני. זוהי שפת אלה המפחיתים את אימי הנאצים. עובדה היא, שלעומת מחיר הקנייה וחידוש של 66,000 מרק גרמני היה ערך של 106,000 מרק, ז.א. רווח של 58,000 מרק. וזו בדיוק אריזציה.

2. בשנת 2007 הבהיר מנהל העסקים של האמח"מ המבורג, שנתונים אחדים מצביעים על כך "שהיורשים לא ראו את מכירת הבית קשור לרדיפה הנאצית" (כנ"ל 28.4.07)
בעתון המורים ההמבורגי התלונן מנהל העסקים "כנגד המונחים התוקפנים המופנים נגד בעלי דעות אחרות, כגון "מרוויחי האריזציה" (כנ"ל, מס. 10-11/06 עמ' 40)
זו בהחלט לא שפת אנשי איגוד מקצועי דמוקרטים, כי נקבע ללא צל של ספק, שבשנת 1935 יושם הליך אריזציה שממנו הרוויחו קודם כל המבצעים (במקרה דנן ברית המורים הנאצית).

3. בשנת 2007 טען יו"ר האמח"מ המבורג בשידור רדיו צפון גרמניה: "השאלה היא תמיד, האם הבעלים הקודמים הוכרחו למכור בית זה במחיר יותר מדי נמוך. הבדיקות שלנו קבעו, שקיים ספק רב במקרה הזה, כי במקרה הזה לפי דעתנו לא היה קיים מצב של אילוף." (רדיו צפון גרמניה, 4.5.07)

בשנת 2007 המשיך יו"ר האמח"מ והבהיר באופן ציני: "אחד הבעלים הקודמים אפילו קנה נכס גדל"ן נוסף אחרי שמכר בית זה ונשאר בהמבורג, וזו הוכחה נסיבתית המצביעה על כך, שבמקרה זה לא בהכרח היה מצב של רדיפה." (רדיו צפון גרמניה, 4.5.07)
נשאר בהמבורג? האמת היא שאחדים מהבעלים הקודמים הצליחו לברוח מבעוד מועד (אחד היה חולה מאד ונפטר בשנת 1937) כי "מצב רדיפה ממשי" היה נתון לכל יהודי לאור הצעקות היומיומיות: "עורי גרמניה, יודס התפגר".
זאת, שנציגי האמח"מ כאילו הוכיחו את ענין האריזציה בתקופה 1933 עד 1938 לאור מקרה אמיתי, מצביע על תאור היסטורי פטאלי.

דניאל קילי מהקהילה היהודית בהמבורג מסביר בצדק: "בדיוק כך היה טיעון הנאצים: 'היהודים מכרו מרצונם בגלל בצע כסף שלהם.' מי שכיום טוען כך, הוא או תמים לחלוטין או בהיבט פוליטי פושע." (רדיו צפון גרמניה, 4.5.07)

לדעתי, יש לתמוך באופן סולידרי בפעילי האמח"מ אשר בדקו בדקדקנות את כל האירועים הללו (ראה בנספח את התיעוד "הירושה היהודית של האמח"מ") ולא לקבל בתוך ומחוץ לאמח"מ מהלכים שערורייתיים אלה.

כל זאת אינה שאלה של אמח"מ המבורג בלבד.
מדובר באמינות של האמח"מ בכלל אם מונעים ויכוח בשאלה זו באמצעות טיעונים פורמאליים ומשפטיים, ומטאטאים הכול מתחת לשטיח.

בנימין אורטמייר

התייחסות אל BOrtmeyer@t-online.de